

Zorg- en Veiligheidskamer Delft

Jaarverslag 2022

Voorwoord

Sommige problemen van inwoners zijn complex. Dan is het nodig met verschillende organisaties uit de zorg en het terrein van veiligheid samen te werken om tot een oplossing te komen. De Zorg- en Veiligheidskamer Delft ondersteunt de samenwerking van lokale partners daarin. Dat deden zij al met de aanpak van 0-100 jarigen en de Persoonlijke Aanpak Delft (PAD). Afgelopen jaar is ook de aanpak op extremisme, polarisatie en radicalisering opgenomen in de Zorg- en Veiligheidskamer Delft.

Het is duidelijk dat onze lokale kamer een belangrijke rol heeft bij het oplossen van complexe casuïstiek. Die politiek en maatschappelijk gevoelig kan zijn.

Ook in 2022 hebben we daar voorbeelden van gezien. Denk bijvoorbeeld aan personen met verward en onbegrepen gedrag die ernstige overlast veroorzaken in een wijk. Of teruggekeerde uitreizigers die we in beeld willen houden. Het behoort allemaal tot het werk van de Zorg- en Veiligheidskamer Delft. We zien een professionele organisatie met bevlogen medewerkers die het verschil willen maken. Het team heeft stevige wortels in de stad en blijft zich ontwikkelen op basis van wat er om ons heen gebeurt. Bijvoorbeeld rond de gewelddadige rivaliserende jeugdgroepen waarop de Zorg- en Veiligheidskamer Delft in samenwerking met de gemeenten Den Haag, Zoetermeer, het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden, politie en OM een stevige regionale aanpak heeft ontwikkeld.

Natuurlijk willen we met elkaar het liefst voorkomen dat inwoners in de problemen komen. Delft is sinds 2022 één van de 19 gemeenten binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Dat is een hele mooie ontwikkeling voor Delft. Het biedt de mogelijkheid om in een aantal wijken in de stad langjarige initiatieven te ontwikkelen. Die moeten zorgen voor een beter perspectief voor de inwoners (met name ook jongeren) en het vergroten van de veiligheid.

Maar hoewel onze inzet op preventie de komende jaren hierdoor versterkt wordt is de werkelijkheid dat nu en in de toekomst mensen toch in moeilijkheden komen en er samenwerking tussen meerdere ketens nodig is. En dan zijn we blij met de Zorg- en Veiligheidskamer zoals we die in Delft hebben!

**Marja van Bijsterveldt,
burgemeester van Delft**

**Karin Schrederhof,
wethouder Wonen, Zorg, Onderwijs en Sport**

Ontwikkelingen binnen de Zorg- en Veiligheidskamer Delft

‘Alleen ga je sneller, samen kom je verder’

Een bekend gezegde dat helemaal van toepassing is op de Zorg- en Veiligheidskamer Delft. We zijn een lokaal samenwerkingsverband waarin wij met 34 zorg- en strafpartners werken aan complexe casuïstiek. In 2014 is de Veiligheidskamer opgericht, in navolging op het regionale Veiligheidshuis Haaglanden. Toen lag de focus nog primair op veiligheid. De afgelopen jaren zijn wij steeds meer gaan verbinden tussen zorg en veiligheid en dat is inmiddels terug te zien in onze persoonsgerichte aanpakken en de gewijzigde werknaam: van Veiligheidskamer naar Zorg- en Veiligheidskamer Delft.

Onze missie en visie

De Zorg- en Veiligheidskamer draagt bij aan een veiliger Delft. Dit doen we vanuit een gezamenlijke aanpak van preventie, repressie en (na-)zorg. Preventie pakken we samen met onze partners op. We richten ons specifiek op het versterken van de weerbaarheid van onze inwoners. En het toerusten van professionals en sleutelfiguren om kwetsbare groepen en individuen te herkennen. Wij komen ook in beeld bij de meest complexe casuïstiek. We zetten procesregie in om een doorbraak te forceren en/of uitvoerende partijen te ondersteunen in het toewerken naar een duurzame situatie met de betreffende inwoner. We acteren ook op de maatschappelijke trends en ontwikkelingen die de context vormen voor onze casuïstiek. Door onze inzet op zowel maatschappelijk als persoonsniveau signaleren we waar beleid mist of de uitvoering daarvan knelt. We denken mee over oplossingen en jagen die actief aan. Die inzet is altijd van tijdelijke aard en erop gericht om oplossingen op de goede plek te borgen.

Een terugblik op 2022

Samenwerking is nodig om ons werk goed te kunnen doen en daarom zijn korte lijnen belangrijk. Als collega's, maar ook met partners zoals politie, zorgmedewerkers, woningcorporaties, jongerenwerkers et cetera. Een aantal mooie voorbeelden daarvan leest u in dit jaarverslag. Het afgelopen jaar stond de ontmoeting met onze samenwerkingspartners centraal. Corona hield ons niet langer in de greep en daardoor hebben wij veel van onze partners een bezoek kunnen brengen. Overleggen konden weer fysiek plaatsvinden. En voor het eerst in twee jaar konden wij tijdens een partnerbijeenkomst weer 'live' met elkaar in gesprek.

Tijdens die partnerbijeenkomst hebben wij de vernieuwde Zorg- en Veiligheidskamer Delft gepresenteerd. Met nieuwe collega's, maar ook met een nieuwe structuur. Die herinrichting was een tweede belangrijk thema in 2022. De aanpak op extremisme, polarisatie en radicalisering is opgenomen in de Zorg- en Veiligheidskamer en daarmee willen wij die nog beter borgen in de gemeentelijke organisatiestructuur. De procesregisseurs van de drie aanpakken zijn nóg nauwer met elkaar gaan samenwerken en worden ondersteund door een beleidsmedewerker, een netwerkregisseur en een informatiecoördinator.

Het ontzorgt ons en onze partners als ook de randvoorwaarden voor de bespreking van casussen op orde zijn. Ook dat heeft onze aandacht gehad. We hebben de verbeterpunten op het gebied van privacy uit de interne audit van 2021 uitgevoerd en hebben voorbereidingen getroffen voor de implementatie van een vervangend registratiesysteem in 2023. Het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden stapte in 2021 al over op het systeem PGAX, net als andere gemeenten. Het systeem voldoet aan de privacyregels en ondersteunt het werkproces.

Afgezien van onze kerntaak is de Zorg- en Veiligheidskamer ook betrokken bij de aanpak van ondermijning in Delft. Aan het einde van 2022 is de pilotfase van het Project Dealbreakers afgerond. Dealbreakers is een aanpak op het voorkomen van jonge aanwas in (drugs)criminaliteit en is gepositioneerd in de Zorg- en Veiligheidskamer. De aanpak is geïnitieerd door het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Den Haag (RIEC) met een aantal deelnemende gemeenten, waaronder Delft. Centraal in de aanpak is het verbinden van bestaande lokale aanpakken, het versterken van deze aanpakken en het leren van ervaringen. In 2022 is er een doorlopende leerlijn ontwikkeld, wat inhoudt dat jongeren jaarlijks op verschillende manieren binnen het onderwijs weerbaar worden gemaakt tegen de verlokkingen van de drugswereld. In Delft maken we via de doorlopende leerlijn gebruik van de Escaperoom Foute Centen, de les Kosten van snel geld verdienen van Bureau Halt en er is een mogelijkheid tot een preventieve Halt-interventie. In dit kader is het mogelijk om het reguliere aanbod van Halt vroegtijdig en preventief in te zetten.

Mensenhandel is één van de vormen van ondermijning. In december 2021 is een regionaal basisniveau vastgesteld op het thema mensenhandel. Via het door de Zorg- en Veiligheidskamer opgestelde Actieprogramma 'Delft tegen Mensenhandel' is er in 2022 invulling gegeven aan het regionale basisniveau mensenhandel. Onder andere is de interne en externe meldroute opgezet en is de aandachtsfunctionaris mensenhandel aangesteld. Deze rol is belegd binnen de Zorg- en Veiligheidskamer.

Het probleem delen is daadkracht vermenigvuldigen

De Zorg- en Veiligheidskamer Delft werkt samen met 34 zorg- en strafpartners aan complexe casuïstiek. Waaronder Perspektief, een organisatie die staat voor herstel en participatie van mensen die te maken hebben met huiselijk geweld, die dakloos zijn of die (nog) niet zelfstandig kunnen wonen vanwege psychiatrische of sociaal-maatschappelijke problemen. Kamal Bourjila en Carola Uilenhoed werken bij Perspektief en blikken samen met Anjuna Hoedemaekers, procesregisseur van de Zorg en Veiligheidskamer Delft, terug op hun samenwerking in 2022.

Kamal werkt bij Perspektief als teamleider op de Beschermd Wonen/Beschermd Thuis-locatie aan de Meerkoetlaan. Daar wonen 41 mensen, van wie er 22 beschermd wonen en 19 zelfstandig. “En die kunnen allemaal rekenen op onze steun en begeleiding, als zij dat willen. Vorig jaar hadden twee bewoners geen behoefte aan onze steun en begeleiding. Het weigeren, en dus ontbreken van zorg, bracht de veiligheid van de cliënten en de omgeving in gevaar.

‘Het heeft ons doen beseffen dat zorg en veiligheid een teamsport is.’

In dit soort situaties werken de ketenpartners op het gebied van zorg en veiligheid samen binnen de Zorg- en Veiligheidskamer. Van politie tot dagbesteding. Van maatschappelijke ondersteuning tot verslavingszorg. Naar aanleiding van het signaal van Perspektief heeft Anjuna Delft Support, een curator, Fivoor, politie, Reclassering Leger des Heils en natuurlijk Perspektief bij elkaar gebracht.

Gezamenlijk hebben zij gewerkt aan een verbetering van de situatie. “We merkten met deze vernieuwde kennismaking na de coronatijd hoe belangrijk het is om de banden weer aan te halen.

Het heeft ons doen beseffen dat zorg en veiligheid een teamsport is. Dat wat er gebeurt binnen de zorg – of wat juist níet gebeurt – gevolgen kan hebben voor de veiligheid. En andersom.” Dat is dan ook direct een van de grootste uitdagingen van de Zorg- en Veiligheidskamer. Anjuna: “Deze twee werelden hebben we het afgelopen jaar nader tot elkaar gebracht. Dat levert winst op. Voor degenen die hulp nodig hebben, voor de veiligheid van de omgeving én voor de ketenpartners.”

Carola, manager Beschermd Wonen van Perspektief vult aan: “We hebben dit probleem kunnen aanpakken. Om met elkaar te zorgen voor een veilige omgeving. Dat zorgde voor het besef bij ons allemaal dat we hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben. En dat we hetzelfde nastreven – een veilige gemeenschap. We hebben elkaar daarbij nodig. Het probleem is nog niet opgelost, maar inmiddels wel hanteerbaar.” Ook Carola bevestigt dat er in 2022 mooie stappen gezet in de samenwerking: “Het afgelopen jaar hebben we uitstekend zicht gekregen op wat partijen voor elkaar kunnen betekenen. En we hebben met elkaar daadkracht getoond om structureel, mét elkaar het verschil te maken. Het probleem delen is daadkracht vermenigvuldigen.”

Persoonsgerichte aanpak voor 0-100 jarigen

Wat is de aanpak voor 0-100 jarigen?

De persoonsgerichte aanpak voor 0-100 jarigen was de eerste aanpak binnen de Veiligheidskamer zoals die bij de oprichting in 2014 werd genoemd en richt zich op complexe casuïstiek waarvoor inzet nodig is van zowel zorg als strafrecht. Het doel is om maatschappelijke uitval, ernstige overlast en criminaliteit tegen te gaan. Binnen de 0-100 jarigen aanpak werken we samen met een breed scala aan partners.

Aanmeldcriteria:

- ernstige lokale of gebieds-gebonden veiligheidsproblematiek, die vraagt om een keten-overstijgende aanpak, of;
- de problematiek wordt beïnvloed door en heeft impact op het (gezins-)systeem en/of de directe sociale leefomgeving. Of wordt verwacht dat te gaan hebben;
- samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal drang en dwang) nodig is om tot een effectieve aanpak te komen. Het is in de reguliere samenwerking tussen partners binnen één keten niet mogelijk om de problematiek effectief aan te pakken; en
- er is sprake van problemen die op meer dan één leefgebied spelen, welke (naar verwachting) leiden tot crimineel en/of overlastgevend gedrag of verder afglijden.

Na aanmelding door één van onze partners wordt de casus gewogen aan de hand van de aanmeldcriteria. In sommige gevallen is advies of monitoring door de Zorg- en Veiligheidskamer voldoende. Hierin wordt snel afgestemd met de aanmelder, zodat deze weer verder kan met de casus. In andere gevallen is het nodig om met de betrokken partijen een procesoverleg te organiseren. In dit overleg wordt onder regie van de procesregisseur van de Zorg- en Veiligheidskamer een plan van aanpak opgesteld op basis van een vastgesteld doel. Elk plan van aanpak is uniek, want elke casus is uniek. In het plan van aanpak worden passende zorg en strafrechtelijke en/of bestuurlijke maatregelen met elkaar gecombineerd. Tijdens het overleg worden taken verdeeld met betrekking tot de uitvoering en de monitoring. Eén van de partners wordt aangewezen als casuscoördinator en voert regie op de inhoud. De procesregisseur monitort de voortgang van het plan van aanpak en de samenwerking.

Trends en ontwikkelingen

Samen met politie en Delft Support is gekeken naar het hoge en toegenomen aantal politiemeldingen over mensen met verward en/of onbegrepen gedrag. We constateren dat het aantal meldingen over een beperkt aantal personen gaat en dat

daarop betere ketensamenwerking nodig is. In de aanpak op 0-100 jarigen neemt het aandeel personen met verward en/of onbegrepen gedrag ook toe. De samenwerking tussen ketenpartners blijkt in deze casuïstiek cruciaal, want vaak vallen deze personen tussen wal en schip. Zij komen bijvoorbeeld niet in aanmerking voor beschermd wonen of een opname binnen de GGZ. Vanwege een tekort aan plekken bij de GGZ of gezien de complexiteit van een casus kan de hulpvraag daar niet beantwoord worden. De persoonsgerichte aanpak probeert hier, samen met partners, per casus een passende oplossing voor te vinden.

‘De samenwerking tussen ketenpartners blijkt in deze casuïstiek cruciaal, want vaak vallen deze personen tussen wal en schip.’

Daarnaast dragen wij vanuit onze kennis en kunde bij aan het verbeteren van het perspectief voor deze doelgroep:

• Een samenhangende aanpak

Bij de aanpak van personen met verward en/of onbegrepen gedrag zijn veel partners betrokken en vinden diverse ontwikkel- en verbeterinitiatieven plaats om de aanpak verder te versterken. In lokale en regionale overleggen over dit thema wordt onder andere de voortgang op een samenhangende aanpak van personen met verward gedrag besproken. Wij brengen daar onze kennis en kunde in.

• Structureel overleg voor de meest hardnekkige overlastgevers

In de persoonsgerichte aanpak voor 0-100 jarigen werken we aan een structureel lokaal overleg met een aantal vaste samenwerkingspartners om de groep meest hardnekkige overlastgevers (bestaande uit verwarde, onbegrepen en zorgmijdende personen) in beeld te krijgen en te houden. Om gezamenlijk toe te werken naar een structurele en duurzame oplossing.

‘Elk plan van aanpak is uniek, want elke casus is uniek.’

Resultaten

Aantal lopende casussen

In 2022 had de 0-100 jarigen aanpak minder lopende casussen dan het jaar ervoor. Eind 2022 waren er **40** lopende casussen, terwijl de aanpak eind 2021 uit **49** lopende casussen bestond. Het aantal lopende casussen is afgenomen vanwege het dalende aantal aanmeldingen.

Aanmeldingen

In 2022 is het aantal aanmeldingen door partners afgenomen. Het gaat om **45** meldingen, waar dat er in 2021 **74** waren. De meeste aanmeldingen werden gedaan door de politie en het

sociaal team van Delft Support. Ook in 2021 werden de meeste aanmeldingen door de politie gedaan. Een mogelijke verklaring voor het dalende aantal aanmeldingen is dat partners elkaar beter en eerder weten te vinden in het voorliggende veld. Dit is met name zo in de minder complexe casuïstiek. Vanuit onze adviesrol wisten we partners in een eerder stadium te ondersteunen zodat zij zonder aanvullende interventies van de Zorg- en Veiligheidskamer verder konden met de casus en opschaling naar de 0-100 jarigen aanpak (nog) niet nodig was.

Opschalen, afschalen en afsluiten

Er zijn in 2022 minder casussen afgesloten dan in 2021. In 2022 werden **58** casussen afgesloten, waar dat een jaar eerder **68** casussen waren. We constateren dat de complexiteit van casussen toeneemt, waardoor deze vaak langere monitoring nodig hebben. Het aandeel personen met verward en/of onbegrepen gedrag neemt toe. Het doel van de Zorg- en Veiligheidskamer is het maken van een gezamenlijk plan van aanpak met de betrokken partijen. Dit plan van aanpak kan betrekking hebben op zorg en veiligheid. Wanneer er goede procesafspraken zijn gemaakt en de partijen in staat zijn het plan gezamenlijk uit te voeren is procesregie niet meer nodig en wordt de casus afgesloten.

Waar nodig kan een casus worden opgeschaald naar het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden (ZVHH). Bijvoorbeeld wanneer regionale samenwerking nodig is, het Openbaar Ministerie nodig is of wanneer de casus past binnen een van de aanpakken van het ZVHH. In 2022 zijn **4** casussen opgeschaald naar het Zorg- en Veiligheidshuis. Dat is er **1** meer dan in 2021. Er werden **2** casussen aangemeld voor de Intensieve Levensloop Aanpak (ILA) van het ZVHH. Dat is er **1** meer dan in 2021. In 2022 werden **2** gezinnen besproken in het ZVHH. Dat zijn er evenveel als in 2021.

Overlast stopgezet, casus afgeschaald

We hadden het afgelopen jaar een man in beeld die een conflict had met zijn burens. Hij veroorzaakte veel overlast en kwam regelmatig in beeld bij de politie. Mediation bood geen oplossing en het aanbod van een andere woning weigerde de man. Ook zorg kwam niet van de grond. Op een gegeven moment is de woning van de man ontruimd, waarna hij in de nachtopvang van Perspektief terecht is gekomen. Kennelijk was zijn problematische gedrag sterk gerelateerd aan zijn oude woonsituatie en de relatie met zijn burens, want in de nieuwe situatie hield de man zich goed staande. De Zorg- en Veiligheidskamer is betrokken gebleven om de situatie te monitoren. De man is inmiddels doorgeplaatst naar een vorm van beschermd wonen en wordt behandeld. De Zorg- en Veiligheidskamer heeft de casus afgeschaald.

Overige resultaten

Aanpak van ernstige overlast d.m.v. een persoonsgerichte aanpak
In 2022 is de Zorg- en Veiligheidskamer betrokken geweest bij de aanpak van overlast op de Bikolaan in Delft. In samenwerking met de politie zijn 7 overlastgevende personen in beeld gebracht. Een aantal van hen kwam in aanmerking voor aanmelding bij de persoonsgerichte aanpak voor 0-100 jarigen. De handen zijn ineen geslagen tussen bestuur, de zorg- en strafrechtketen met als doel zicht en grip te krijgen op de voortdurende overlastsituatie vanuit de persoonsgerichte aanpak op de overlastgevers. Er is tevens nauw samengewerkt met de afdeling Openbare Orde en Veiligheid om effectieve maatregelen te bepalen in het gebied. Er is onder andere een alcoholverbod vastgesteld.

Versterken samenwerking met convenantpartners

De problematiek rondom personen met verward en onbegrepen gedrag vraagt om intensivering van de samenwerking met convenantpartners, denk bijvoorbeeld aan de politie, GGZ en Perspektief. Daar is nadrukkelijk in geïnvesteerd. Dit met als doel om hernieuwde samenwerkingsafspraken te maken, verwachtingen en zorgen te delen, en de lijnen kort te houden tussen de betrokken partijen.

Alle zeilen bijzetten om een crisis te voorkomen

Een man woonachtig binnen een locatie voor beschermd wonen in Delft dreigt dakloos te raken vanwege de forse overlast die hij veroorzaakt, het aanhoudende delictgedrag en het niet willen meewerken aan de geboden begeleiding. Dakloosheid zou een zeer ongewenste situatie zijn vanwege zijn agressieve gedrag. De man wordt aangemeld bij de Zorg- en Veiligheidskamer. In samenwerking met de betrokken partijen wordt er een plan van aanpak opgesteld van waaruit er toegewerkt wordt naar een passende behandel-/woonplek die beter aansluit bij zijn zorgbehoefte. Om het plan te kunnen bekrachtigen wordt ook een zorgmachtiging en curatorschap ingezet. De kracht van de nauwe keten overstijgende samenwerking heeft ertoe geleid dat de man op dit moment gedwongen opgenomen is en hij de structuur en de behandeling krijgt die hij nodig heeft.

Persoonlijke Aanpak Delft (PAD)

PAD-coaches Berend en Dick

Wat is de Persoonlijke Aanpak Delft?

Vanwege aanhoudende overlast en criminaliteit van een crimineel jeugdnetwerk in Buitenhof en Voorhof is in 2017 de Persoonlijke Aanpak Delft (PAD) gestart. Het doel van de aanpak is (afglijden naar) overlastgevend en/of crimineel gedrag van jongeren te stoppen en de leefbaarheid en veiligheid in Delft te verbeteren. Binnen de aanpak werken we onder andere nauw samen met de politie, (jeugd)reclassering en Delft Support.

Aanmeldcriteria:

- jongeren van 12 tot 27 jaar;
- de jongere is in beeld bij politie voor strafbare feiten of voor overlast;
- er zijn ernstige zorgen bij partners (zorg, politie, jongerenwerk, (jeugd)reclassering) over het verder afglijden van de jongere;
- er is sprake van problemen op meer dan 1 leefgebied, welke (naar verwachting) leiden tot overlastgevend en/of crimineel gedrag of verder afglijden;
- de casus vraagt om samenwerking tussen meerdere ketens (zorg, strafrecht en bestuur) om tot een effectieve aanpak te komen. De reguliere aanpak blijkt onvoldoende en er is regie nodig vanuit de Zorg en Veiligheidskamer Delft.

Voor elke jongere stellen we samen met de betrokken partners een plan van aanpak op. Elk plan van aanpak is uniek. Onderdeel van het plan van aanpak is het koppelen van een PAD-coach aan de jongere. Deze zijn in dienst van Delft Support. Een PAD-coach biedt actieve en laagdrempelige ondersteuning bij de problemen die een jongere in het dagelijks leven ervaart.

De coaches kunnen bijvoorbeeld helpen bij het vinden van een passende opleiding, geschikte huisvesting of om zorg in te zetten. Maar een coach kan ook op afstand de betrokken zorgpartijen aan elkaar verbinden en de casusregie oppakken.

Vanaf minuut één betrekken we ouders/verzorgers bij de aanpak. We bekijken wat er speelt binnen het gezin en zetten, waar nodig, extra ondersteuning in vanuit Delft Support. Zo proberen we afglijden van broertjes en zusjes te voorkomen en ouders te ondersteunen. De aanpak helpt jongeren om weer op het juiste pad terecht te komen en te voorkomen dat ze (opnieuw) in aanraking komen met de politie. Wanneer we dit doel bereiken schalen we een jongere af uit de aanpak en dragen we de casus, waar nodig, over aan betrokken partijen zoals de reclassering.

Netwerkaanpak rivaliserende jeugd

Delft is afgelopen periode opgeschrikt door gewelddadige incidenten tussen rivaliserende jeugd(groepen). Als reactie op deze problematiek hebben we samen met de politie en het Openbaar Ministerie een lokale groepsaanpak opgezet in januari 2021. Tegenwoordig gebruiken we de term netwerkaanpak omdat de samenstelling van de groep zeer veranderlijk is waardoor je eigenlijk niet kan spreken over een groep. Het doel van de aanpak is de overlast en het criminele gedrag van het netwerk en de individuele leden te stoppen en het risico op escalatie en nieuwe incidenten weg te nemen. De lokale aanpak kent drie sporen: (1) de persoon door middel van opname in PAD, (2) het netwerk, en (3) het gebied (de leefomgeving).

Regionale aanpak rivaliserende jeugd

Vanwege het gemeentegrensoverschrijdende karakter van deze problematiek is er samen met de gemeente Den Haag, de gemeente Zoetermeer, de politie, het Openbaar Ministerie en het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden een regionale aanpak opgezet. De regionale samenwerking heeft als doel om te komen tot een samenhangende aanpak op rivaliserende jeugdgroepen/-netwerken die boven de gemeente/districtsgrenzen uitstijgt. Samen werken aan deze complexe problematiek draagt bij aan een veiligere regio.

‘De aanpak helpt jongeren om weer op het juiste pad terecht te komen en te voorkomen dat ze (opnieuw) in aanraking komen met de politie.’

Trends en ontwikkelingen

Hieronder volgt een korte weergave van significante trends en ontwikkelingen die gerelateerd zijn aan de doelgroep van de PAD in 2022.

Verharding jeugdcriminaliteit

De jeugdcriminaliteit onder minderjarigen en jongvolwassenen daalt al jaren. Toch blijft een kleine groep minderjarige en jongvolwassen ons zorgen baren; deze worden verdacht van zware geweldsdelicten (Monitor Jeugdcriminaliteit CBS). Ook in Delft zien we helaas een verharding van jeugdcriminaliteit, met name rondom rivaliserende jeugd. Om te voorkomen dat jongeren doorgroeien in de criminaliteit is het nodig om tijdig te signaleren dat jongeren afglijden en daarin te investeren. In onze aanpak focussen we ons daarom nog meer op jonge aanwas. Door eerder in te grijpen willen we voorkomen dat deze doelgroep de criminele ladder beklimt.

Hybride werkelijkheid (on- en offline wereld)

We leven in een digitaal tijdperk. De leef- en belevingswereld van jongeren kunnen we beschouwen als een hybride werkelijkheid. Om deze leef- en belevingswereld echt te begrijpen en te doorgronden is het belangrijk dat we inzien dat de on- en offline wereld constant invloed op elkaar uitoefenen. Het integreren van het online domein in onze aanpakken heeft aankomend jaar onze aandacht. Uiteraard binnen geldende wet- en regelgeving.

‘Vanaf minuut één betrekken we ouders/verzorgers bij de aanpak.’

Huisvesting en dagbesteding rivaliserende jeugd

De praktijk wijst uit dat het lastig is om voor rivaliserende jeugd geschikte huisvesting en passende dagbesteding te vinden. Dit heeft onder andere te maken met de veiligheidsrisico's die gekoppeld zijn aan deze problematiek. Maar ook de angst en onwetendheid bij professionals rondom rivaliserende jeugd en drillrap dragen bij aan dit knelpunt. Het hebben van passende huisvesting is echter een randvoorwaarde om samen met de jongere te werken aan een beter toekomstperspectief. Het knelpunt wordt op regionaal niveau in kaart gebracht en er wordt een handelingskader voor ontwikkeld.

Resultaten

Aantal lopende casussen

Eind 2022 bestond PAD uit **34** lopende casussen. Dit zijn er evenveel als in 2021. De casussen zijn uit te splitsen in reguliere PAD casuïstiek en rivaliserende jeugd. Het aantal reguliere casussen is in 2022 afgenomen ten opzichte van 2021, van **27** naar **23** casussen. Het aantal jongeren in de rivaliserende jeugdgroep is gestegen ten opzichte van 2021, van **7** naar **11** jongeren. Het toegenomen aantal meldingen is te verklaren door de aanhoudende aandacht voor deze groep door professionals.

Aanmeldingen

In 2022 is het aantal meldingen voor PAD bijna verdubbeld ten opzichte van 2021. In 2021 werden **9** jongeren aangemeld, terwijl in 2022 **17** jongeren werden aangemeld. Het afgelopen jaar werden **2** jongeren opnieuw aangemeld. De meerderheid van de meldingen werd door de politie gedaan. Dit is anders dan in 2021, toen Delft Support de meeste meldingen deed. De toename in meldingen heeft mede te maken met de focus op jonge aanwas binnen rivaliserende jeugd. We willen sneller ingrijpen om te voorkomen dat jongeren een criminele carrière opbouwen. Daarnaast hebben we het afgelopen jaar ingezet op het opnieuw onder de aandacht brengen van PAD bij onze ketenpartners. Dit heeft ook bijgedragen aan de toename in meldingen.

Afschalen en afsluiten

In 2022 zijn er **2** casussen meer afgesloten dan in 2021, **17** in 2022 en **15** in 2021. In 2022 werden **5** casussen afgesloten die vanaf de start van PAD in 2017 waren opgenomen in de aanpak, ten opzichte van **3** casussen in 2021. De voornaamste reden voor het afsluiten van een casus is dat de jongere niet meer in beeld is bij de politie. Daarbij heeft de betreffende jongere vaak ook geen hulpvragen meer voor de PAD-coach. In sommige gevallen is iemand niet in beeld bij de politie, maar is er ook geen contact meer met de PAD-coach. Een aantal casussen is afgesloten vanwege een verhuizing en is waar nodig overgedragen aan de desbetreffende gemeente. Een andere reden voor afsluiting is verblijf in detentie. De casus wordt dan overgedragen aan nazorg ex-gedeteneerden.

Overige resultaten

Onderzoeken rivaliserende jeugd

Om zowel de lokale als de regionale aanpak op rivaliserende jeugd verder te versterken zijn twee onderzoeken uitgevoerd naar de hybride straatcultuur en lokale drillrapcultuur:

- De handreiking geeft een beeld van de lokale drillrapscene en de rol die muziek en social media in conflicten tussen rivaliserende groepen spelen.
- Het inspiratiedocument geeft een overzicht van good practices betreffende de aanpak van problematisch groepsge-drag in het digitale tijdperk.

We onderschrijven de aanbevelingen uit de onderzoeken. De aanbevelingen vormen een goede basis om een extra impuls te geven aan zowel de lokale als de regionale aanpak op rivaliserende jeugd.

Delen kennis en expertise rondom rivaliserende jeugd

Vanwege de actuele problemen rondom rivaliserende jeugd hebben we het afgelopen jaar ingezet op het informeren van onze ketenpartners en het versterken van hun signalerende rol. We hebben meerdere presentaties en bijeenkomsten georganiseerd en dit zullen we aankomende periode ook blijven doen.

Met een lange adem werken aan een positief toekomstperspectief

Een jongere was geregeld in beeld bij de politie vanwege veelvuldig gebruik van lachgas. De PAD-coach zocht frequent positief contact met de jongere, zodat hij de coach wist te vinden toen hij er klaar voor was om zijn problemen aan te pakken. Samen met de PAD-coach heeft hij zich aangemeld voor een leerwerktraject. Ook hebben ze samen zijn schulden in kaart gebracht en contact gezocht met schuldeisers. Het gezin werd bovendien onderdeel van de coaching, omdat zijn situatie ook op hen een impact had. Door het vinden van positieve dagbesteding kon de jongere afstand doen van zijn oude netwerk. In de coachingsgesprekken heeft de PAD-coach de jongere een spiegel voorgehouden, waardoor hij zelfstandig van zijn lachgasgebruik is afgestapt. Hij is daardoor ook niet meer negatief in beeld geweest bij de politie. De PAD-coach blijft hem nu motiveren om op het goede pad te blijven.

Aanpak extremisme, polarisatie en radicalisering

Wat houdt de aanpak in?

Sinds 2015 coördineert Delft de integrale aanpak van extremisme, polarisatie en radicalisering in Delft (en vervult daarnaast een trekkersfunctie voor de districtsgemeenten Midden-Delfland, Rijswijk en Westland). Het doel van de aanpak is om de gemeente weerbaar te maken en te houden tegen extremisme, polarisatie en radicalisering, om dit actief tegen te gaan en adequaat in te grijpen als maatschappelijke spanningen ontstaan of personen afglijden.

De Delftse aanpak kent vier actielijnen:

1. Verminderen maatschappelijke onrust en ongewenste polarisatie
2. Vergroten weerbaarheid
3. Netwerken: opbouwen, trainen en onderhouden
4. Persoonsgerichte aanpak (PGA).

Met preventieve en repressieve activiteiten werken we in deze vier actielijnen om (potentieel) gewelddadig gedrag, dat ideologisch gedreven is, tegen te gaan. Dit draagt niet alleen bij aan het tegengaan van (mogelijke) radicalisering en gewelddadig extremisme (gerichte preventie), maar ook aan een vreedzame en rechtvaardige samenleving waarin iedereen naar vermogen mee kan doen, omziet naar elkaar en zich verbonden voelt (universele preventie).

‘Binnen de persoonsgerichte aanpak worden passende interventies ingezet met als doel om (verdere) radicalisering te voorkomen en (weer) aansluiting te vinden bij de maatschappij. Daarnaast wordt voortdurend een inschatting gemaakt van de eventuele veiligheidsrisico’s.’

Binnen deze aanpak werken we samen met internationale, nationale en lokale partners, organisaties en individuen die zich inzetten voor het versterken en vergroten van de weerbaarheid van de samenleving. Waaronder o.a. de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), het Radicalisation Awareness Network (RAN) en de Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS).

Trends en ontwikkelingen

Hieronder volgt een korte weergave van significante trends en ontwikkelingen op landelijk niveau op het gebied van extremisme, radicalisering en polarisatie in 2022.

Dreigingsniveau in Nederland

In november 2022 heeft de NCTV het meest recente Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN 57) uitgebracht. In het dreigingsbeeld wordt stilgestaan bij de trends en ontwikkelingen op het gebied van radicalisering, extremisme en terrorisme. Naar aanleiding hiervan wordt een dreigingsniveau uitgebracht. Dit is een inschatting van de kans op een aanslag in of tegen Nederland. Het dreigingsniveau in Nederland is sinds 2019 ‘aanzienlijk’.

Dit betekent dat een terroristische aanslag voorstelbaar is.

Hoewel het dreigingsniveau de afgelopen jaren gelijk is gebleven, is de aard van de terroristische dreiging in Nederland wél veranderd. De dreiging is veelzijdiger en meer diffuus geworden.

Ook in Delft houden we rekening met (de dynamiek van) dergelijke dreigingen. De DTN van de NCTV vormt hierbij een belangrijke leidraad. Alhoewel er op dit moment geen sprake is van acute verontrustende signalen, blijven we als lokale overheid – samen met onze partners – doorlopend investeren in een stevige informatie- en kennispositie.

Gewelddadig jihadistische dreiging

- Het gewelddadig jihadisme blijft nog steeds de voornaamste terroristische dreiging in Nederland. Alhoewel het aantal jihadistische aanslagen is afgenomen, gaat er nog een dreiging uit van alleenhandelende daders die een aanslag kunnen plegen.
- Het afgelopen jaar zijn diverse Nederlandse uitreizigers gerepatrieerd omdat de strafzaken in Nederland anders beëindigd konden worden. In februari 2022 haalde de Nederlandse overheid vijf vrouwen en elf kinderen op uit gevangenenkamp Al-Roj in Syrië. In november 2022 werden **12** vrouwen en **28** kinderen gerepatrieerd.
- Er zijn de afgelopen jaren meerdere personen met een dubbele nationaliteit veroordeeld voor een terroristisch misdrijf. Als gevolg hiervan is hun Nederlanderschap ingetrokken. Een deel van deze groep kan niet vertrekken uit Nederland, bijvoorbeeld omdat het land van hun tweede nationaliteit niet meewerkt aan uitzetting. Er is dan sprake van illegaal verblijf in Nederland, waardoor dergelijke personen zeer beperkt toegang hebben tot sociale voorzieningen. Dit kan leiden tot meer afhankelijkheid van het jihadistische netwerk, wat veiligheidsrisico’s kan opleveren.

Rechts-extremistische dreiging

- Er zijn naar schatting een paar honderd Nederlandse aanhangers van het rechts-extremistisch gedachtegoed. Dit aantal lijkt sinds 2021 niet te zijn toegenomen.
- Het accelerationisme blijft de voornaamste rechts-extremistische dreiging. Accelerationisten rechtvaardigen terroristisch geweld om versneld een rassenoorlog te ontketenen. Met deze oorlog willen zij chaos creëren en het huidige politieke bestuur vervangen door een witte etnostaat.
- De Nederlandse rechts-extremistische beweging kent vooralsnog een beperkte organisatiegraad. Een zorgelijke ontwikkeling is dat het rechts-extremistische gedachtegoed zich steeds meer van het internet verplaatst naar meer mainstreamdiscussies. Dit draagt bij aan de sociale acceptatie van dergelijk gedachtegoed en kan leiden tot een groei van de rechts-extremistische beweging in Nederland.

Links-extremistische dreiging

- De omvang en acties van de links-extremistische beweging in Nederland blijven redelijk beperkt.
- Links-extremistische groepen sluiten zich aan bij bredere thema's als de woningnood of het klimaat.
- Deze groepen uiten zich voornamelijk op activistische wijze, bijvoorbeeld via demonstraties en bekladdingen. Grotere en hardere acties zijn voor de toekomst echter niet uit te sluiten.

Anti-institutionele dreiging

- Aanhangers van het anti-institutioneel extremisme worden voornamelijk gedreven door een fundamenteel wantrouwen, woede en onrechtvaardigheidsgevoel tegen de overheid en andere instituties. Zij verzetten zich tegen o.a. de politiek, het rechtssysteem, de media en de wetenschap.
- Binnen de radicale onderstroom van de anti-institutionele beweging op landelijk niveau zijn aanwijzingen voor verdere radicalisering. De geweldsdreiging gaat voornamelijk uit van individuen en kleine groepen die vatbaar kunnen zijn voor opruiende (online) complottheorieën.
- De soevereine beweging in Nederland groeit. Sovereinen erkennen geen macht die groter is dan de persoon zelf en zien het gezag van de overheid hierdoor als niet-legitiem. Hoewel dit ondermijnend kan zijn voor de democratische rechtsstaat, is de geweldsdreiging van deze beweging momenteel beperkt. Het is niet uit te sluiten dat de ideeën van deze groep steeds radicaler kunnen worden.

Resultaten

Zoals eerder vermeld kent de Delftse aanpak vier actielijnen. Per actielijn zijn in 2022 door diverse activiteiten de volgende resultaten bereikt.

1. **Verminderen maatschappelijke onrust en ongewenste polarisatie** Als gevolg van binnen- en buitenlandse gebeurtenissen/incidenten die raken aan thematiek zoals polarisatie, radicalisering en ondermijning van de democratische rechtsorde, kunnen maatschappelijke spanningen in een samenleving ontstaan. Om de spanningen of tegenstellingen te verkleinen investeren we in (herstel van) relaties en verbinding en voeren we zo nodig analyses (quickscans) uit.

Contactcirkel

- In de basis bestaat de contactcirkel uit ruim **20** 'sleutelfiguren' (sociaal betrokken individuen uit de stad met toegang tot brede en verschillende informele en formele netwerken) afkomstig uit Delftse religieuze verenigingen en moskeeën, politie, welzijnswerk en de gemeente. Deze sleutelfiguren vervullen veelal een centrale positie binnen genoemde organisaties en hebben daardoor goed zicht op wat er binnen en buiten hun gemeenschappen speelt. De sleutelfiguren van dit platform komen bijeen op het moment dat er sprake is van (een dreiging van) maatschappelijke onrust. Afhankelijk van wat er speelt in de stad, kan de contactcirkel worden aangevuld met andere partijen.
- In 2022 was het niet nodig om de contactcirkel bij elkaar te laten komen. Er is wel indirect contact geweest omdat de deelnemers ook actief betrokken zijn bij andere netwerken die onder de aanpak vallen.

2. **Vergroten weerbaarheid** Om te zorgen dat inwoners uit Delft en de districtsgemeenten tegenwicht kunnen bieden aan ongewenste invloeden en radicalisering, richten we ons binnen dit speerpunt op initiatieven die de weerbaarheid vergroten – zowel op individueel als maatschappelijk niveau. Dit heeft ook in 2022 geleid tot diverse activiteiten voor het onderwijs en voor sleutelfiguren.

Strategisch Netwerk Radicalisering en Polarisation (SNRP)

- Het SNRP is een netwerk bestaande uit betrokken vrijwilligers dat verschillende activiteiten of onderwerpen met elkaar verbindt om iedere vorm van uitsluiting te kunnen signaleren en vervolgens met maatwerk en gerichte activiteiten te kunnen interveniëren zodat iedere stadgenoot zich ook echt stadgenoot voelt.
- Aan het SNRP nemen momenteel ongeveer **15** sociaal betrokken individuen uit Delft deel. Zij vertegenwoordigen verschillende lokale formele of informele organisaties en netwerken die daar toegang toe hebben. Zoals Delftse religieuze (culturele) instellingen (moskeeën, kerken), migrantenorganisaties, maatschappelijke organisaties, welzijnsorganisaties en de gemeente.
- In 2022 heeft het SNRP **6** bijeenkomsten gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten zijn ontwikkelingen en signalen uit de stad besproken, evenals onderwerpen waar kleinere werkgroepen mee aan de slag gaan. Ook is er één, sociaal maar ook inhoudelijk, uitstapje gemaakt naar het theatercollege 'Crisis' van Beatrice de Graaf.
- Een prominent onderdeel van de bijeenkomsten in 2022 was het vormgeven van een nieuwe missie en visie voor het SNRP zoals het netwerk zich in 2021 had voorgenomen. Deze stappen zijn gezet met de methodiek 'Social Labs' van het Human Security Collective. We zijn trots op de algehele inzet van het SNRP.

'Om de deskundigheid van professionals en vrijwilligers radicalisering, extremisme en polarisation bij te houden en te vergroten, investeren we in voorlichtingen, trainingen en verdiepende expertise.'

Theatervoorstellingen

- In 2022 vonden op **3** verschillende scholen in Delft in totaal **9** theatervoorstellingen van 'Count me In' plaats. Dit is een interactieve voorstelling over culturele diversiteit en tolerantie. Hiermee zijn circa **900** leerlingen bereikt.
- In 2023 gaan we niet door met 'Count me In' omdat deze voorstelling niet meer aangeboden wordt. Momenteel wordt met jongerenwerk in Delft en de scholen waar zij aanwezig zijn bekeken welke thema's er spelen waar we vanuit preventief oogpunt verder op kunnen inzetten en op welke manier.

3. Netwerken: opbouwen, trainen en onderhouden

Om de deskundigheid van professionals en vrijwilligers radicalisering, extremisme en polarisation bij te houden en te vergroten, investeren we in voorlichtingen, trainingen en verdiepende expertise. We zorgen er voor dat onze partners over aandachtsfunctionarissen beschikken en brengen de verschillende professionals uit het operationeel netwerk (online) bij elkaar. Om van elkaar te leren en ervaringen uit te wisselen.

Operationeel netwerk

- De afgelopen jaren zijn verschillende eerstelijns professionals getraind in het signaleren en melden van radicalisering. Zij vormen het operationeel netwerk (een belangrijk instrument voor actielijn 4 - de PGA).
- In 2022 zijn er **4** (duidings-)trainingen verzorgd rondom radicalisering. Daarnaast zijn er **2** voorlichtingen gegeven aan sleutelfiguren uit het onderwijs en maatschappelijk middenveld.
- Ook is het bestaande overleg t.a.v. radicalisering in het onderwijs uitgebreid. Het overleg is nu veiligheidsbreed en nieuwe collega's zijn aangesloten waardoor nu zowel het mbo, hbo als wo onderwijs zijn aangehaakt.
- In 2022 zijn er **14** aandachtsfunctionarissen bij gekomen vanuit het onderwijs en maatschappelijk middenveld.
- Ook in 2023 blijven we investeren in dit netwerk door o.a. een werkbijeenkomst voor aandachtsfunctionarissen te organiseren.

Zorg- en veiligheidsprofessionals leren meer over het signaleren en melden van mogelijke radicalisering tijdens een training

4. De persoonsgerichte aanpak (PGA)¹

De PGA is een belangrijk onderdeel van de aanpak extremisme, polarisatie en radicalisering. De Zorg- en Veiligheidskamer Delft voert de regie op de PGA radicalisering in Delft. In de PGA radicalisering worden personen, die vanuit ideologische redenen een veiligheidsrisico vormen, besproken met diverse zorg- en veiligheidsinstanties. Voor elke casus van mogelijke radicalisering wordt onder regie van de Zorg- en Veiligheidskamer een plan op maat opgesteld en uitgevoerd. Binnen de PGA worden passende interventies ingezet met als doel om (verdere) radicalisering te voorkomen en (weer) aansluiting te vinden bij de maatschappij. Daarnaast wordt voortdurend een inschatting gemaakt van de eventuele veiligheidsrisico's.

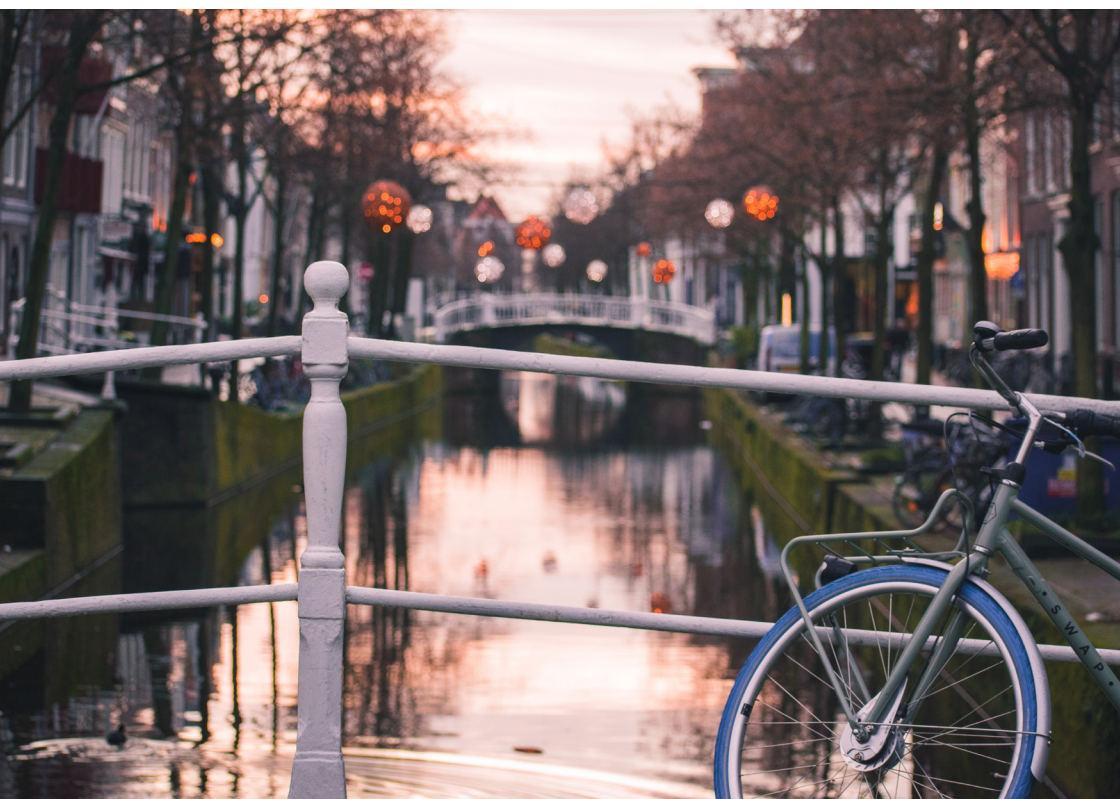
Het afgelopen jaar is er inzet geweest van de PGA op meerdere (bestaande en nieuwe) casussen in Delft. In dit kader is, samen met ketenpartners, meerdere malen een plan van aanpak opgesteld waaruit diverse interventies zijn voortgevloeid. Daarnaast zorgde de expertisepool het afgelopen jaar wederom voor kennisuitwisseling en samenwerking. De expertisepool bestaat uit een groep zorg- en veiligheidsprofessionals uit het district (gemeenten Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland) die gespecialiseerd zijn op de thema's radicalisering en gewelddadig extremisme.

De expertisepool komt maandelijks, onder regie van de gemeente Delft, bij elkaar. Er worden o.a. interventies op casuïstiek uitgedacht en er wordt kennis omtrent het onderwerp radicalisering en gewelddadig extremisme gedeeld. Deelnemers kunnen ook ingezet worden voor specifieke casuïstiek uit de PGA. In 2022 heeft de expertisepool zich met name gericht op de onderwerpen gewelddadig jihadisme en rechtsextremisme. Er is het afgelopen jaar opnieuw een start gemaakt met de evaluatie van de expertisepool, deze evaluatie wordt begin 2023 afgerond. De resultaten zullen gebruikt worden voor de doorontwikkeling.

Monitoring en evaluatie

Graag komen we erachter of we met onze inzet bereiken wat we voor ogen hebben. Dit doen we aan de hand van plan-, proces en/of effectevaluaties. In 2022 hebben we iedere actielijn gemonitord en is er een start gemaakt met het evalueren van verschillende activiteiten en processen aan de hand van een plan- en procesevaluatie. De uitkomsten hiervan worden in de loop van 2023 verwacht. In deze evaluaties zal ook specifieke aandacht uitgaan naar kwalitatieve duiding en aanvulling. Ook gaan we aan de slag met een weerbaarheidsanalyse om na te gaan wat de huidige stand van zaken is van beschermende factoren en risicofactoren ten aanzien van radicalisering en polarisatie in Delft. Met als doel om de aanpak zo in te richten dat het nauw is aangesloten bij de huidige ontwikkelingen in de Delftse samenleving. Wat tussentijds al aangevuld en aangescherpt kan worden ter bevordering van de algehele voortgang en effectiviteit van de aanpak, zal direct worden opgepakt.

¹ In verband met herleidbaarheid doen wij geen uitspraken over (aantallen) personen.

Doorkijk naar 2023

We werken in een voortdurend veranderende omgeving. U heeft kunnen lezen over de ontwikkelingen waar de Zorg- en Veiligheidskamer in 2022 in de casuïstiek mee te maken heeft gehad en die zullen in 2023 naar verwachting nog net zo'n grote rol spelen. We hopen op een aantal punten een stap verder te komen:

- Er is bijvoorbeeld veel beweging op het gebied van personen met verward gedrag. Sinds kort is er een convenant 'bemoeizorg' en is er een beleidsoverleg gestart met politie, woningcorporaties, zorginstellingen, Delft voor Elkaar, Delft Support en de Zorg- en Veiligheidskamer. We onderzoeken de mogelijkheden voor een structureel overleg over de meest overlastgevende personen. Daarnaast is er zowel lokaal (o.a. in het kader van Delft-West) als regionaal een ontwikkeling richting intensievere ketensamenwerking aan de 'voorkant' van de problematiek. We hopen tot een meer sluitende aanpak te komen voor de meest problematische casussen.
- De aanpak voor de meest overlastgevende en criminele jongeren staat stevig. We hebben een begin gemaakt met de verbreding van de PAD naar jonge aanwas. We gaan de mogelijkheden verkennen voor het voorkomen of vroeg in de kiem smoren van criminaliteit bij jongeren. En de rol van de Zorg- en Veiligheidskamer daarin.
- Ondernijning is een onderwerp dat de volle aandacht krijgt in Delft. We gaan door met het project Dealbreakers en gaan de scope vergroten. Mensenhandel is een vorm van ondernijning. Aankomend jaar zal in het teken staan van het in kaart brengen van het fenomeen mensenhandel binnen Delft. Onderdeel van het in kaart brengen is ook het vergroten van de bewustwording zodat deze problematiek eerder en sneller gesignaleerd wordt..

Afgezien van de inhoudelijke thema's gaan we onze ambities voor de middellange termijn bepalen en vastleggen in een nieuw meerjarenplan. Wat we in dat kader zeker zullen verkennen zijn onze ambities op het vlak van voorkomen en signaleren van afglijden in criminaliteit. Het programma Preventie met Gezag, onderdeel van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid waaraan de burgemeester en wethouder in hun voorwoord refereerden, biedt kansen voor het verminderen van de voedingsbodem voor jeugdcriminaliteit in Delft-West. En we zien daarin een rol weggelegd voor de Zorg- en Veiligheidskamer vanuit de PAD en de aanpak op extremisme, polarisatie en radicalisering.

Colofon

uitgave: gemeente Delft | Zorg- en Veiligheidskamer Delft
april 2023

